

Redaksjonskomite Representantskap 13-14 februar 2016.

Tomas Norvoll (leder)
Anna Ljunggren
Kjell-Idar Juvik
Rita Lekang, LO
Arne Reiersen
Tove Mette Bjørkmo
Sigurd Stormo
Andrine Solli Oppegaard
Erlend Skaug Ingebrigtsen, AUF
Sekretær: Cecilie Lekang

Innstilling fra redaksjonskomite:

1. Velferd for alle

Arbeiderpartiet har i sitt alternative statsbudsjett prioritert en sterk og forutsigbar kommuneøkonomi for å sikre en bedre skole og eldreomsorg. Nordland Arbeiderparti vil bruke handlingsrommet i norsk økonomi til å investere i framtiden. Kunnskap og muligheter for alle må gå foran store og usosiale skattekutt. En grunnleggende forutsetning for et samfunn der velferden kommer alle til gode, er en god kommuneøkonomi.

Barnehage, skole og helsetjenester

Arbeiderpartiet har prioritert vekst i kommunenes inntekter høyt i budsjettet for 2016. De frie inntektene er økt med 2 mrd. kroner. I tillegg har vi 1 mrd. kroner til egne satsinger innenfor barnehage, skole og helsetjenester. Det settes dessuten av ytterligere 1 mrd. kroner for å sette kommunene bedre i stand til å bosette og integrere flyktninger.

16. desember 2015 samlet seks partier på Stortinget seg om nye tiltak for integrering. Et sentralt punkt for Arbeiderpartiet var å sikre at kommunene settes i stand til å håndtere situasjonen med mange nye asylmottak og økt bosetting.

Det kommunale inntektssystemet

Regjeringen sendte i desember forslag til endringer i det kommunale inntektssystemet ut på høring. Eventuelle endringer vil bli foreslått i Kommuneproposisjonen 2017 som Stortinget skal behandle i juni 2016. Arbeiderpartiet vil legge til grunn noen prinsipper til grunn som vi er avgjørende for å utvikle velferden i lokalsamfunnene videre.

Omfordeling gir likeverdig tjenestetilbud

Norge er et mangfoldig land med store og små kommuner, både i utstrekning og i innbyggertall. Vi vil ta vare på dette mangfoldet over hele landet. Nordland Arbeiderparti vil derfor ha et

inntektssystem som gir en rettferdig fordeling og et likeverdig tjenestetilbud mellom kommunene.

Et av de viktigste politiske elementene i inntektssystemet er omfordeling av skatteinntekter fra kommuner med høye skatteinntekter til kommuner med lave skatteinntekter. Selv med dagens utjevning er det fortsatt store forskjeller mellom kommunene når det gjelder inntektsnivå. Vårt klare utgangspunkt er at vi ikke kan støtte forslag som medfører mindre utjevning enn dagens ordning.

Nordland Arbeiderparti forutsetter en grundig prosess der de ulike elementene i inntektssystemet sees i sammenheng.

Frivillighet

Nordland Arbeiderparti mener at eventuelle endringer i kommunestrukturen skal baseres på frivillighet. Vi er derfor uenige i at det kommunale inntektssystemet brukes for å tvinge kommuner til å slå seg sammen..

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

2. Fra kyst til marked

En stor andel av næringstransportene i Nord-Norge starter ved en fylkesveg. Den regionalt eide infrastrukturen er helt avgjørende for verdiskapingen. Når Nasjonal Transportplan nå skal til behandling, er det avgjørende at infrastrukturen på transportsiden ses i sammenheng for hele landet. Forutsetningen for en slik helhetlig transportpolitikk er at små samfunn og tynt befolkede deler av landet ses på som en ressurs for utvikling og verdiskaping i landet. Det sterke fokuset på havet som råstoffkilde og utgangspunkt for nasjonal verdiskaping, må derfor også ha et samfunnsperspektiv.

Kommunal velferdsproduksjon, fylkeskommunale infrastruktursatsinger og prioriteringene i Nasjonal Transportplan må bidra til utviklingsmuligheter der ressursene hentes ut.

Regjeringen ønsker en seksdobling av verdiskapingen i sjømatnæringene. Denne økningen kommer ikke til å skje i Oslofjorden. En stor del av økningen vil derimot komme i Nordland, Troms og Finnmark

Statlig reduksjon

De siste årene har vi dessverre sett at Nord-Norge gjennom et nytt inntektssystem får kraftig reduksjon av statlige midler fra 2015. Reduksjonen blir enda større for hvert av årene frem til 2019. Resultatet er at i 2019 har Nord-Norges tre fylker fått redusert midler til transport av gods- og mennesker på våre ferger og båtruter med over 400 millioner. Denne utviklingen bidrar til å svekke Nordlands utviklingsmuligheter i stedet for å styrke de.

Feil premisser

Nordland Arbeiderparti krever nå en sterkere satsing på viktige fylkesveger og en strekningsstrategi som evner å se riksvegen sammen med ferge, vei og havn. Til nå har Høyre-/FrP-regjeringen hatt et ensidig fokus på at prosjektene skal prioriteres etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Å leve og virke i et samfunn baserer seg også på andre verdier. Rammebetingelsene må være til stede, vi må se alt dette i sammenheng.

Nytenking må til

Perifere områder og Nord-Norge kommer i hovedsak ut med negativ lønnsomhet på nye infrastrukturprosjekter etter nasjonale beregningsmodeller. Nordland Arbeiderparti krever nå at regjeringen innser viktigheten av å vise landsdelens næringsmessige betydning, og at man ser for seg langsiktig sterk vekst. Dette innebærer en ny modell som basis for politiske prioriteringer framover, der verdiskaping vektes høyere på bekostning av personbiltrafikk.

Sjømat stadig viktigere

Nordland Arbeiderparti vil legge til rette for fortsatt vekst i sjømatnæringene. Mye av sjømatproduksjonen skjer på fergeavhengige øyer og i tynt befolkede områder langs kysten. Arbeiderpartiet mener derfor at det er behov for å tenke helhetlig og nytt om sammenhengen mellom transportsystemene, uavhengig om det er staten eller fylkeskommunen som er eier. Staten må legge til rette for gode transportløsninger fra kyst til marked, og sette fylkeskommunene i stand til å utvikle fylkesveiene i samme takt som det statlige veinettet.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

3. Det beste utgangspunktet for god integrering

Norge skal følge opp et humant verdigrunnlag, våre internasjonale forpliktelser, og gi beskyttelse til mennesker som flykter fra krig og forfølgelse. Vi skal møte mennesker som kommer til Norge med respekt og medmenneskelighet.

Norge har ikke kapasitet til å ta imot alle som av andre årsaker enn asyl ønsker å komme hit. Arbeiderpartiet må stå for en streng, rettferdig og human flyktningpolitikk. En slik politikk må forene kontroll ved grensene med vellykket integrering, og den må basere seg på et internasjonalt samarbeid og regelverk. Vi lever i en tid med store folkevandringer som følge av konflikt, fattigdom og klimaendringer. Det er ikke en bærekraftig løsning at et stort antall mennesker søker opphold i Europa, ofte drevet av kriminelle nettverk og basert på farefulle reiser. Det er behov for betydelig mer hjelp i nærområdene.

I møtet med denne situasjonen må Norge føre en aktiv utenrikspolitikk både rettet mot våre naboland i Norden og Europa, men også med tanke på å bidra til en bedret situasjon i Midtøsten.

Vellykket integrering forutsetter politisk vilje

Et høyt antall flyktninger setter mottaksapparatet under press, men Norge har forutsetningene til å håndtere det. I denne situasjonen må alle bidra. Regjeringens oppgave er å forene de kreftene som ønsker å bidra til god integrering, og ikke bidra til splid for å samtidig nøre opp under frykt og usikkerhet. Dette er avgjørende for å lykkes med integrering for de som får innvilget opphold og skal i gang med sine liv som bidragsyttere i Norge.

Forlikene i Stortinget gir grunnlag for at vi som nasjon kan stå mest mulig samlet i møte med en krevende situasjon. Til grunn for vellykket integrering ligger grunnleggende verdier som over generasjoner har formet det norske samfunnet: demokrati, en markant rettsstat, menneskerettigheter, likestilling og likeverd. Staten, kommunene, frivilligheten og den enkelte spiller alle en viktig rolle dersom vi skal lykkes. Arbeiderpartiet ønsker en aktiv integreringspolitikk og mener at de som kommer til Norge representerer en ressurs når vi gir

dem muligheten til å lykkes. Vi skal stille krav – og vi skal stille opp. Vi må sørge for at alle blir en del av den norske samfunnskontrakten: gjør din plikt og krev din rett.

En gjennomgang av internasjonale konvensjoner

Retten til å søke asyl og beskyttelse i andre land er ukrenkelig. Arbeiderpartiet vil uttrykke bekymring for en mulig flyktningpolitikk som kan innskrenke menneskers rett til å søke asyl, og mener derfor det er på tide for en gjennomgang av FNs flyktningkonvensjon av 1945. Det er helt nødvendig å drøfte hvordan verdenssamfunnet skal forholde seg til store grupper av flyktninger som etter flyktningkonvensjonen ikke har rett til asyl. Også for å i bedre grad tilpasse konvensjonen vår tids flyktningssituasjon.

Integrering av de mest sårbare gruppene på flukt

Av de beregnede 61 millioner menneskene på flukt i dag er mer enn 22 millioner barn under 18 år. Barn på flukt er en særlig sårbar gruppe, og felles er at de har et særskilt behov for trygghet, oppfølging og omsorg. Mange har opplevd brutale hendelser, og mange har blitt frarøvet barndommen. Barn på flukt har et sårt behov for ekstra oppfølging både under og etter flukten.

En essensiell del av arbeidet kan gjøres igjennom øremerking av bistandsmidler til skolegang og utdanning for barn på flukt. Dette er vesentlig for å sikre barna muligheten til arbeid og utdanning også i framtiden.

Ikke minst er det viktig at Norge tar hensyn til barnas behov når de ankommer landet. Arbeiderpartiet mener det må gis mulighet til barnehage og skolegang så fort som mulig etter ankomst, ikke først etter tre måneder slik regelverket er i dag. Arbeiderpartiet vil også stille krav om at barn på flukt som ankommer Norge får være i én og samme kommune så lenge asylsøknaden behandles. I tillegg til dette bør det etterstrebes at barn, dersom asyl i Norge innvilges, får muligheten til å bosettes i samme kommune eller region som mottaket de først ankommer ligger i. Dette vil gjøre integreringsprosessen enklere og bedre, og gi barna den tryggheten de trenger.

Til slutt er det særlig viktig at barn som har vært utsatt for vold og overgrep får den oppfølgingen de behøver av norsk helsevesen - også under asylbehandling.

Arbeiderpartiet ønsker å etablere pilotkommuneprosjekt på området, for å bygge opp en sårt trengt kompetanse på området.

Yrkesrettet språkopplæring styrker arbeidslivet

En av nøklene til god og rask integrering er å lære seg norsk og komme seg ut i arbeid. Ett av de viktigste målene i integreringspolitikken er å sikre at de som får opphold raskt kan gå inn i arbeidslivet og være økonomisk selvforsørget. God språkopplæring og utdanning og kvalifisering er avgjørende for at vi lykkes med integreringen. Det må være en hovedoppgave å sette kommunene og arbeidslivet i stand til å få folk inn i arbeid og deltakelse. Det er nå på tide å tenke nytt i forhold til hvordan man innretter språkopplæringen for innvandrerbefolkningen som er innvilget opphold i Norge. En naturlig og effektiv språkopplæring kan gis yrkesrettet på arbeidsplassene, noe som vil sette folk i stand til å komme under opplæring samtidig som de bidrar med sin arbeidskraft. En annen positiv effekt er at innvandrerne da kan gi sitt bidrag til samfunnet. Dette krever både økonomiske prioriteringer og politisk vilje på alle nivå i samfunnet. Voksenopplæringsorganisasjonene har lang og verdifull erfaring på dette området, og kan i stor grad bidra til å øke opplæringskapasiteten når innvandringen øker. Dette forutsetter en finansiering som står i forhold til samfunnsoppdraget disse organisasjonene eventuelt påtar seg.

Full økonomisk kompensasjon

Et viktig initiativ er LO og NHOs forslag om at flyktninger skal komme raskt ut i jobb. God integrering krever en god kommuneøkonomi og at kommunene, og eventuelt voksenopplæringsorganisasjonene, kompenseres fullt ut for sine ekstrakostnader. For å styrke vårt eget arbeid med integrering, oppretter Arbeiderpartiet et nettverk av ordførere som skal dele lokale erfaringer og komme med konkrete anbefalinger og forslag til hvordan integreringsarbeidet kan styrkes lokalt.

Utbytte på mottak

Høsten 2015 så vi for alvor hvilke store mangler som fortsatt preger det norske mottakssystemet, særlig når det kommer til organiseringen av akutt innkvartering av asylsøkere. UDI er i dag avhengig av private aktører i driften av både akutte og permanente asylmottak. Dette fører til at store fellesskapsverdier tidvis havner over på private hender, og spesielt er vi sårbare for dette i akutte situasjoner.

Arbeiderpartiet er ikke motstander av at andre enn offentlige aktører ønsker å bidra for å løse en akutt situasjon, men vi mener prinsipielt at drift av mottak er en offentlig oppgave som best løses av kommunene selv, med støtte fra ideelle organisasjoner. Prinsipielt mener vi at det alltid skal føres god kontroll med hvordan fellesskapets midler blir brukt i tråd med formålet, hvilket er helt avgjørende for tilliten til velferdstjenestene.

Hovedregelen må være at mottak skal driftes av det offentlige, at midler som tildeles mottak drevet av ikke-offentlige aktører blir strengere kontrollert, samt at en lovendring som forhindrer at private aktører kan hente ut utbytte av mottak kommer på plass.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

4. Et forsvar for fremtiden

Stortinget vedtok i 2012 stortingsmeldingen Nordområdene; visjon og virkemidler. Her heter det at;

«Norge har flyttet Forsvarets fellesoperative hovedkvarter til Bodø og flyttet tyngdepunktet for Forsvarets ressurser og aktivitet nordover. Dette er ikke et svar på en militær trussel, snarere en naturlig måte for nordområdestaten Norge å markere det ansvaret vi har i nord. Forsvaret vil i tiden fremover ha et økende fokus på å løse sine oppgaver i nord.»

Nordland Arbeiderparti er opptatt av at sikkerhetspolitikken bidrar til stabilitet og sikkerhet i våre nærområder, Europa og verden for øvrig. Nordområdene er Norges

viktigste geopolitiske strategiske område. De betydelige ressursene og stadig økende nasjonal og internasjonal aktivitet tilsier at en tydelig suverenitetshevdelse er nødvendig. Norske myndigheter må forvente at andre land vil ha større politisk, økonomisk og militær interesse i området. Økt militær tilstedeværelse i nord er vesentlig for å ivareta sentrale interesser.

Forsvarssjefens fagmilitære råd innebærer en samlet reduksjon av kapasiteten i nord. Stortinget må i sin behandling av forslaget til ny langtidsplan ta større hensyn til geografi, risiko og behovet for tilstedeværelse i området.

Forsvaret må innrettes med en balansert nasjonal evne til å sikre vår suverenitet og våre rettigheter, samt opprettholde evnen til mottak av og samvirke med alliert forsterkning. Videre må forsvarets ressurser være en integrert del av samfunnets samlede ressurser for å håndtere og forebygge hendelser fra storm, ras, flom til terror og trusler, og støtte overvåking, fiskeriinspeksjoner samt søk og redning. Forsvaret struktur må ta høyde for usikkerhet og uventet dynamikk i sikkerhetssituasjonen. Norge må etablere en normalsituasjon med tydelig militær tilstedeværelse i nord i fredstid. Dette øker vår evne til suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse. Samtidig som det bidrar til lavspenning.

Det fremlagte fagmilitære rådet inkluderer ikke et komplett omstillingsregnskap. Økonomiske innsparinger er i stor grad synliggjort, men ikke alternative kostnader ved å flytte kapasiteter. I forbindelse med Stortingets behandling av forslaget til ny langtidsplan må de reelle økonomiske rammene og forutsetningene gjøres kjent i sin helhet.

Stortingets vedtak om framtidig forsvarsstruktur må baseres på følgende:

- Tydelig suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse i nordområdene.
- Forsvarets tilstedeværelse i nord må økes, og omfatte både operative kapasiteter, ledelse, logistikk og andre kapasiteter.
- Ledelsen innen Hær, Luftforsvaret, Kystvakt og Forsvarets operative hovedkvarter må være lokalisert i nordområdene der størstedelen av den operative delen er.
- Stortingets vedtak om flytting av GIL til Bodø og QRA til Evenes må gjennomføres.
- Forsvarets rolle i den totale beredskapen i nordområdene må opprettholdes. I den sammenheng er Heimevernet sentralt. Norge må ha en operativ, spisset kapasitet som Kystjeger-/marinejegerkommandoen med helikopterstøtte tilstede i landsdelen, som en del av antiterrorberedskapen i krisesituasjoner.
- Nei til ytterligere privatisering av Forsvarets vedlikeholds- og forsyningsvirksomhet.
- Kystvaktens base med ledelse på Sortland må opprettholdes.
- Sjøforsvarets base i Ramsund må videreføres.
- Norge må opprettholde basekapasitet og infrastruktur som ivaretar evnen til alliert trening og mottak i nord

- Fast militær tilstedeværelse og kampkraft må økes i Finnmark, og Hæren i nord videreføres gjennom minimum en brigadestruktur.
- Forsvarets økonomiske ramme må økes for å utvikle et troverdig og tidsriktig terskelforsvar.
- Hæren må fortsatt ha helikopterstøtte og opprettholde dagens hovedbase for helikopter, med Bell 412 helikopter.
- Orion er viktig for overvåking og anti-ubåtkapasitet. Denne evnen ved Andøya flystasjon må opprettholdes.
- Kystradarkjeden opprettholdes.
- Hensynet til seremonielle oppgaver og omdømme i sivilbefolkninga tilsier at Forsvaret må ha eget korps i landsdelen.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

5. Sjømatindustrimeldinga.

Nordland Arbeiderparti ser med bekymring på en del av regjeringas forslag til tiltak for å få en mer lønnsom sjømatindustri i årene som kommer. Forslagene knyttet til endring av pliktene de leveringspliktige torsketrålerne har, er uakseptable.

Leveringsplikten, aktivitetsplikten og bearbeidingsplikten er en pakke av tiltak for at trålere med leveringsplikt skulle sikre anlegg som bearbeider fisk, stabil råstofftilførsel. Dette handler om rederienes samfunnskontrakt. Begrunnelsen for at disse selskapene har fått dispensasjon fra Deltakerloven er at de skal skape ringvirkninger, aktivitet og lønnsomme arbeidsplasser til de tilgodesette lokalsamfunnene. Regjeringas forslag om forbedring av markedsadgang og økt satsing på forskning og innovasjon støttes.

Nordland Arbeiderparti understreker at den viktigste målsettingen i norsk fiskeripolitikk er økt verdiskaping og helårige arbeidsplasser langs kysten. Dette gjelder både i fiskeflåten og på land. Arbeidsplasser i fangstleddet og på landsiden må derfor sees i sammenheng for å sikre bærekraftig økonomi i næringen. Havressursloven, Deltakerloven og Fiskesalgslagsloven er grunnmuren i vår fiskeripolitikk.

Høyre-/FrP-regjeringen forslår å gjøre endringer knyttet til leveringsplikten, bearbeidingsplikten og aktivitetsplikten i stortingsmeldingen «En konkurransekraftig sjømatindustri». Den samlede effekten av de foreslåtte endringene vil føre til en dramatisk endring i måten vi forvalter fiskeriressursene i Norge. I meldingen argumenteres det med at «Erfaringen fra pliktssystemet er [imidlertid] at pliktene ikke fremmer lønnsomheten». Det er både unyansert og for enkelt.

Nordland Arbeiderparti mener regjeringas forslag vil utarme mange kystsamfunn i Nord-Norge. I et langsiktig perspektiv vil kystsamfunnene tape store verdier dersom

denne trålfisken forsvinner, selv om kommunen kompenseres med engangspenger. Fiskeressursene tilhører felleskapet, og skal komme kystens folk til gode. Arbeiderpartiet skal være garantist for at fiskeressursene skal forvaltes til det beste for felleskapet.

Leverings-, bearbeidings- og aktivitetsplikten.

Leveringsplikten skal styre råstoffet til anlegg, steder og tilgodesette regioner. Intensjonen har vært å bringe inn et verdikjedeperspektiv som vektlegger både fangst- og produksjonsledd. Regjeringen foreslår å regionalisere leveringsplikten. Nordland Arbeiderparti går imot dette og mener at pliktene skal videreføres og gjøres mer treffsikre, for å sikre stabile helårige arbeidsplasser

Regjeringen foreslår å avvikle bearbeidingsplikten. Nordland Arbeiderparti vil advare mot en ensidig tenkning om at markedet alene skal kunne håndtere norsk fiskeripolitikk. Dette vil føre til at landsiden i fiskerinæringen ikke gis mulighet til å bidra tilstrekkelig til å opprettholde et konkurransedyktig næringsliv langs kysten. Vi mener derfor at fiskeripolitikken i stedet må fokusere på økt bearbeiding. Større fleksibilitet kan være en del av ~~en~~ løsningen. Dette kan for eksempel gjøres ved at plikten som i dag gjelder den enkelte fangst kan endres til å gjelde fangsten over en gitt periode, for eksempel en måned. Videre kan man for eksempel også se på råstoffutveksling anleggene i mellom.

Aktivitetsplikten bidrar til at eksisterende virksomhet og aktivitet skal opprettholdes, og til å knytte fartøy og anlegg sammen. Dette sikrer at industrivirksomheten og eierskapet til fiskefartøy forblir én enhet. Høyre-/FrP-regjeringen på sin side mener at aktivitetsplikten er et distriktspolitisk virkemiddel som reduserer sjømatindustriens strategiske handlingsrom. Nordland Arbeiderparti mener det er underlig å foreslå endringer når regjeringen selv påpeker at aktivitetsplikten bidrar til å opprettholde industrivirksomhet i kystsamfunn.

Nordland Arbeiderparti støtter at en kommisjon går gjennom de ulike forpliktelsene. Men det blir feil når regjeringen legger opp til å konkludere på flere områder før kommisjonen får utført sitt arbeid.

Ombordproduksjon

Nordland Arbeiderparti går imot forslaget om å øke ombordproduksjon, da dette vil svekke landindustriens tilgang til råstoff.

Kystflåten

Kystflåtens leveranser er av avgjørende betydning for industrien på land, da den representerer om lag 70 % av totalkvoten. Derfor er det et mål for Nordland Arbeiderparti å opprettholde en variert kystflåte, både hva gjelder størrelse og geografi. En av de store utfordringene, både markeds- og kvalitetsmessig, er at en ~~alt for~~ stor del av torskekvoten fiskes opp i løpet av noen hektiske uker tidlig på året. For den aller minste flåten er det gode grunner til et slikt fangstmønster, men for den litt større kystflåten finnes det mange gode grunner til å bidra til å «ta ned denne råstofftoppen». For en landindustri som ønsker å være leveringsdyktig gjennom hele året er dagens fangstmønster svært krevende å forholde seg til. Derfor mener Nordland Arbeiderparti at myndighetene må bruke reguleringene aktivt, både for å få flyttet kvantum til høsten, men også for å få tilgang til annen fisk enn torsk. Det må støttes opp om den spennende utviklingen som pågår innen levende fangst og lagring.

Minstepris/førstehåndsomsetning

Regjeringen foreslår også endringer knyttet til minsteprisfastsettelse. Det vil være uheldig for kystflåten. Fiskesalgsloven sikrer rammer for førstehåndsomsetning av fisk, ved at alle leveranser og salg skal skje gjennom fiskereide salgslag. Nordland Arbeiderparti er derfor imot forenklinger av minsteprisfastsettelse.

Bærekraft og lønnsomhet

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig at det er fokus på det å utnytte restråstoffet og LUR-artene i sjømatindustrien. Restråstoffet må i større grad bringes på land for derigjennom å øke verdiskapingen. Dette vil bidra til bedre lønnsomhet, og legger grunnlaget for bærekraftig drift. Det bør settes i gang et arbeid for å avdekke eventuelle hindringer for bedre utnyttelse av restråstoffet, herunder se om strenge krav til lasteromvolum på fiskefartøylene er et slikt hinder. LUR-artene må som utgangspunkt omfattes av deltakerloven. Samtidig må man kunne ha et industriperspektiv i tildeling av tillatelser på fiske av enkelte av disse, for eksempel rauåte.

Nordland Arbeiderparti påpeker at økonomisk vekst i den fiskeribaserte sektoren skapes ved økte verdier og større marginer per produsert kilo fisk. Da blir kompetanse knyttet til bearbeiding, produktutvikling og marked helt avgjørende. Denne kompetansen er det behov for i flere ledd i verdikjeden, og på flere nivåer i bedriftene.

Rekruttering

Nordland Arbeiderparti mener det er viktig at terskelen for å komme inn i fiskeryrket er lav for unge som vil inn i næringen. Åpen gruppe er en viktig rekrutteringsarena fordi det er mulig å komme seg inn i fisket uten å måtte kjøpe kostbare båter med kvote. Dette bør Stortinget fokusere på i behandlingen av meldingen. For å styrke rekrutteringen mener Nordland Arbeiderparti at det må etableres bedre finansieringsordninger for at unge fiskere skal ha tilstrekkelig økonomi for å kunne investere i fartøy og kvoter. Antall rekrutteringskvoter bør økes samtidig som det bør opprettes et rekrutteringsfond som kan bidra til investering i fartøy.

Det må særlig gjøres et arbeid for å rekruttere jenter inn i fiskeryrket.

Ordningen med lærlingekvoter styrkes og utvides. Videre bør man stimulere til at det etableres kvotefond med regionale utviklingsmidler.

Fiskerihavner.

Fiskerihavner er en svært viktig del av infrastrukturen i sjømatnæringa. Gode og effektive havner er avgjørende viktig, både for flåten og landindustrien. Derfor vil Nordland Arbeiderparti advare på det sterkeste mot regjeringens forslag å overføre de statlige fiskerihavnene til kommunene. Regjeringen har gjennom sin havnestrategi skapt stor usikkerhet langs kysten. Nordland Arbeiderparti krever at regjeringen snarest avklarer denne usikkerheten, og at staten fortsatt skal fullfinansiere de store utbedringer og utbygginger av de statlige fiskerihavnene. Videre er det også viktig å videreføre den statlige tilskuddsordningen som bidrar med finansiering på inntil 50 % av de mindre kommunale fiskerihavneprosjektene.

Foredling

Foredlingsgraden i norsk sjømatnæring må økes. I dag «eksporteres» både verdier og arbeidsplasser. Nordland Arbeiderparti mener at levende fangst og lagring er et godt virkemiddel for å øke tilgjengelig råstoff for industrien og dermed øke foredlingsgraden, men det er ikke tilstrekkelig. Derfor må det satses mere på FoU, både innen teknologi-

og produktutvikling. Kostnadsnivået i Norge er høyt, men ved bruk av teknologi og kompetent arbeidskraft har vi naturgitte fortrinn som tilsier at vi har store muligheter til å konkurrere i de internasjonale matvaremarkedene. Ikke minst har vi gjennom årtier høstet stor anerkjennelse for vår marine ressursforvaltning. Dette blir stadig viktigere for bevisste forbrukere. I mange markeder ser vi at pris ikke er viktigste salgsargument. Riktig kvalitet til riktig tid bør være norsk sjømatnærings visjon. Den visjonen vil Nordland Arbeiderparti bidra til. Det vil være den beste garantien for at norsk sjømatnæring kan bidra til å opprettholde det norske velferdssamfunnet.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

6. Arbeidsledigheta må bekjempes

Arbeidsledigheta stiger og er nå på sitt høyeste på 20 år. Folk mister jobben, og bedrifter mister verdifull kompetanse. Sittende regjering er ikke villig til å ta en bruk en politikk som virker. De fortsetter å prioritere sosiale skattekutt som bidrar til økte forskjeller, har lite påvirkning på aktiviteten og ikke gjør noe med arbeidsløsheta. Sittende regjering mangler handlekraft når det gjelder å møte den økende ledigheta.

Nordland Arbeiderparti mener det trengs en aktiv politikk for å bekjempe arbeidsledigheta. Det kreves en større tiltakspakke for å møte en tid med høy ledighet. Bedre permitteringsregler, flere tiltaksplasser og endringer i permitteringsregelverket må komme på plass raskt. I tillegg må vi satse på utvikling av nye arbeidsplasser gjennom å satse på forskning. Det krever økte bevilgninger gjennom regionale utviklingsmidler og støtte til ny, klimavennlig industri.

Permitteringsregelverket

Dagens ansatte viktig for løsning av fremtidens oppgaver. Bedriftene trenger sårt et bedre permitteringsregelverk, slik at verdifull kompetanse ikke går tapt. Deler av leverandørindustrien har muligheter for oppdrag litt lenger frem i tid.

Nordland Arbeiderparti vil utvide permitteringsregelverket ved å:

- Øke perioden som arbeidsgiver er fritatt for lønnsplikt under permittering fra 30 til 52 uker.
- Redusere arbeidsgiverperioden ved permitteringer fra 10 til 5 dager.
- Åpne for delvis permitteringer i 40 prosent.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

7. Hydrogensatsing

Vi går mot et samfunn som blir mer og mer energikrevende, samtidig som kravene til utslipp av klimagasser blir stadig strengere. I et slikt energisystem vil hydrogen kunne spille en viktig rolle for å sikre energiforsyning til transportsektoren og til industriproduksjon, uten utslipp av klimagasser.

I Nordland fylke har vi lang tradisjon for produksjon av hydrogen. I Glomfjord hadde vi verdens største hydrogenfabrikk i drift fra 1949 til 1993, hvor det ble framstilt store mengder hydrogen for å lage ammoniakk til kunstgjødselproduksjon.

Nordland Arbeiderparti mener det er på tide å se på muligheten for å gjenoppta denne produksjonen av hydrogen. Med dagens teknologi, tilgangen på fornybar kraft og den kompetansen som vi allerede har i distriktet, bør alt ligge til rette for en større satsing på hydrogen som energibærer.

Også som forbruker av denne energien står Nordland i en særstilling. Som ferjefylke nummer én, og med Bodøs ambisjoner om å bli «arktisk miljøby», bør hydrogen løftes opp som et aktuelt energisystem for fremtiden.

Med den kompetansen som i dag finnes innen Glomfjord-industrien, vil Nordland Arbeiderparti støtte et pilotprosjekt som tar sikte på fremstilling av hydrogen til bruk i ferger og annen transport. Et slikt prosjekt vil kunne gi kunnskap om hvordan hydrogen kan brukes.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

8. Styrk forskningsinfrastrukturen ved Nord Universitet

Sjømatproduksjon har vært, er og vil være en av Norges aller viktigste bidrag til den globale økonomien for å sikre god helse og nok mat til den voksende befolkningen. Nord Universitet har tre strategiske pilarer, en av dem omhandler det EU kaller "Blå vekst". Det handler om å legge til rette for en bærekraftig verdiskapning i våre kyst- og havområder. Den blå bioøkonomien, der en søker å finne fram til bærekraftige og økonomisk lønnsomme måter å utnytte kystens og havets ressurser på, må utvikles gjennom systematisk forskning og utdanning i de kommende årene.

Nord universitet, med sine fagmiljøer innenfor marin økologi, akvakultur, økonomi, og samfunnsvitenskapelige fag, har et potensial for å ta et betydelig nasjonalt ansvar for nødvendig kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling innenfor "blå vekst". Nord universitet, med sine campuser fra Vesterålen i nord til Stjørdal i sør, dekker omlag 40% av landets kystlinje hvor det potensielt er bærekraft for en økning av kommersiell bioproduksjon. Samtidig er disse kyst- og havområdene for lite kartlagt. Skal en kunne utnytte disse områdene på en bærekraftig måte, må også den marinøkologiske forskningen styrkes.

For å lykkes i den "blå veksten" er det viktig at Nord universitet styrkes gjennom videre oppbygging av fagmiljø. Nordland Arbeiderparti mener derfor at universitetet må gis

muligheter til å investere i bygningsmessig og forskningsmessig infrastruktur. Det betyr et nytt bygg for å huse utdannings- og forskningsaktiviteten til Fakultetet for biovitenskap og akvakultur og et hurtiggående forskningsfartøy.

Forslag fra redaksjonskomite: Uttalelsen vedtas

9. Sameskolen i Hattfjelldal

Arbeiderparti har tatt sterk avstand fra Stortingets vedtak om å legge ned virksomheten ved skolen.

Skolen har vært i drift siden 1951, og har sine lokaliteter i sentrumsbygda i Hattfjelldal kommune. Hattfjelldal ligger i det sørsamiske kjerneområdet.

Skolen har, og er en viktig arena for sørsamisk språk- og kulturopplæring for elever med rett til opplæring i samisk. Skolen har fra å ha vært en ren internatskole vært igjennom en betydelig omstilling til den i dag server fjernundervisning i samisk til elever som befinner seg i sine heimeskoler. Skolen er også en svært viktig møteplass for kulturopplæring/utøvelse til samiske barn. Ca. 60 elever er tilknyttet skolen.

Kommunestyret i Hattfjelldal vedtok i Juli 2015 å søke om å bli tatt opp i samisk forvaltningsområde. I denne prosessen har det vært viktig å vektlegge kommunens fordeler ved å kunne benytte seg av kompetansen fra de samiske institusjonene i bygda (Sijti Jarnge og Gaske-Nørjen Saemiskovle), og spesielt den pedagogiske kompetansen ved Sameskolen.

Vi ber på det sterkeste at det arbeides bredt for at skolens drift opprettholdes. Ikke minst for å ta vare på det unike kompetansemiljøet for sørsamisk språk sameskolen står for. Det må også tas initiativ til dialog med svenske myndigheter om hvordan man i fellesskap kan ta vare på sørsamiske barns rett til opplæring.

Forslag fra redaksjonskomite: Støtter innholdet, oversendes styret og ber om at det ses på alternative løsninger for å ivareta tilbudet og kompetansen.

10. Ringvirkninger olje og gass

Nordland fylkeskommune sammen med Alstahaug og Brønnøy kommune er svært bekymret for den negative utviklingen vi ser innen olje- og gassnæringen.

Nordland fylkeskommune har sammen med berørte kommuner satset betydelige ressurser de siste årene i forbindelse med tilrettelegging av fasiliteter spesielt i Brønnøysund og Sandnessjøen.

Ringvirkningene av lavere aktivitet på sokkelen ser allerede ut til å føre til store konsekvenser for helikopter-, forsynings og ikke minst Leverandørindustrien i Nordland. Spesielt Helgeland merker dette gjennom økte ledighetstall innen olje- og gassnæringen. Dette får også store konsekvenser for annen lokal næring.

AkerSolution sin strategiske satsing i Nord-Norge ga en forventning om større fokus på landbasert industri innen denne næringen. Flere lokale industrivirksomheter på Helgeland har også hatt en stor fremtidsro på landbasert industri, og har fulgt råd om tilrettelegging av industriell virksomhet og brukt store ressurser på sin satsing innen offshorerelatert industri.

Statoil som premissleverandør på norsk sokkel bør ta store samfunnsmessige hensyn når de tildeler kontrakter på norsk sokkel. Det er en helt klar og tydelig forventning til at produksjon av olje og gass på sokkelen utenfor Nordland gir betydelige lokale varige ringvirkninger.

Vi forventer at olje- og energidepartementet vier PUD (plan for utvikling og drift) og PAD betydelig oppmerksomhet. Når Stortinget behandler og gir klarsignal til produksjon og tillatelse til drift er det viktig at dette gjennomføres, og at gjennom tildeling av lisenser og tillatelser skal sikre lokale ringvirkninger.

Vi har i den siste tiden sett at PUD uthulles, og at senest Statoil ønsker å gå bort fra sin forpliktelse i forbindelse med plassering av SAR-Helikopter i Brønnøysund. Avtalen er signert med Stortingets velsignelse, og endringer av denne skal behandles av Stortinget selv. Vi krever at olje- og energiminister Tord Lien tar eventuelle endringer av PUD Aasta Hansteen tilbake til Stortinget for politisk behandling.

En videreutvikling av Norskehavet nord avhenger etter vår mening av selskapenes tilrettelegging av lokale ringvirkninger og lokal tilhørighet. Vi opplever at olje- og gassnæringen flytter sin aktivitet nordover i forbindelse med nye felt. Da må også oljeselskapene vise interesse for lokal tilrettelegging.

Etter samtaler og møte med politisk ledelse i olje- og energidepartementet torsdag 28. januar er vår bekymring styrket. Olje og gassnæringen på Nordlands sokkel vies oppmerksomhet gjennom uttak av verdien langs kysten, men vi ser absolutt ingen politisk vilje for å tilrettelegge for ringvirkninger på Helgeland. Nordland Arbeiderparti forventer at olje- og energiministeren Tord Lien gjennom tildeling av lisenser følger opp den politiske linje som har vært kjørt over lang tid, og at nye funn skal gi aktivitet i hele Nord-Norge!

Forslag fra redaksjonskomite: Støtter innholdet og ber fylkesråden og fylkestingsgruppa om å følge opp

11. Kompetansekrav til lærere

Nordland Arbeiderparti mener at kravet om den utvidede kompetansen til lærerne i skolen ikke må ha tilbakevirkende kraft.